

CENTRUM PRO SOUČASNÉ UMĚNÍ PRAHA
o.p.s.

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2004

CENTRUM PRO SOUČASNÉ UMĚNÍ PRAHA, O.P.S.

CSU Praha, o.p.s. je, stejně jako NSU Praha, nástupnickou organizací Sorosova centra pro současné umění a k dosažení cíle, který je totožný s cílem nadace, rozvíjí svou aktivitu v pěti základních projektech:

- Dokumentace a knihovna,
- Umění ve veřejné prostoru
- Výstavy současného umění
- Rezidenční program pro zahraniční i domácí umělce
- Laboratoř nových médií

Údaje o instituci

Centrum pro současné umění Praha je obecně prospěšnou společností registrovanou Městským soudem v Praze v rejstříku obecně prospěšných společností oddíl O, vložka 155, 11.11.1999

Sídlo, Jelení 9, Praha 1, Hradčany, 118 00 Praha 1

IČO: 26 12 80 55

Telefon: 224 373 178, fax: 257 320 640, info@fcca.cz, www.fccu.cz

Správní rada:

Michal Koleček, od 12.8. 2003

Olga Malá od 1. 7.2003

Josef Pleskot od 15. 2. 2003

Dozorčí rada:

Jiřina Jílková, od 15. 2. 2003

Charlotta Kotíková, od 12.8.2003 předseda

Michal Mikula

Zaměstnanci:

Ludvík Hlaváček, ředitel a koordinátor projektu Veřejné umění

Gabriela Bukovinská, koordinátor projektů Knihovna a dokumentace, Výstavy

Lenka Marková, asistent dokumentace, do 30. 5. 2004

externisté:

Jitka Hájková, účetnictví

DOKUMENTACE / KNIHOVNA

Dokumentace / Knihovna koordinátor programu: Gabriela Bukovinská
Asistent Dokumentace / Knihovna: Lenka Marková do 30. 6. 2004

Dokumentace současných umělců je tvořena složkami *Artist's Files*, otevřenou dokumentací a výběrovou, tzv. *Podrobnou dokumentací*. Dokumentace je tvořena katalogy, diapozitivy, fotografiemi. V roce 2001 bylo započato s vytvářením dokumentace výtvarných umělců formou CD (Zbyněk Baladrán, Jan Kadlec, Kamera Skura, Alena Kotzmannová, Jan Nálevka, Michal Pěchouček, Pavel Ryška, Tomáš Svoboda ad.) Tato dokumentace bude rozšiřována a postupně zpřístupněna na internetu během roku 2004.

Knihovna CSU obsahuje přední česká a zahraniční periodika současného umění, dále české a zahraniční katalogy monografických a skupinových výstav. Větším souborem jsou zastoupeny publikace zabývající se tématem umění ve veřejném prostoru a umění nových médií. Knihovna též obsahuje soubor katalogů k výstavám současného umění v zemích střední a východní Evropy, jež byl vytvořen v rámci spolupráce sítě Sorosových center. Nermalou část knihovny tvoří dar *nakladatelství Scalio Verlag*, obsahující publikace zaměřené na téma fotografie. Zapsané publikace budou sloužit nejen k rychlejší orientaci návštěvníků knihovny, ale budou též zveřejněna na internetu.

UMĚNÍ VE VEŘEJNÉM PROSTORU

Koordinátor programu: Ludvík Hlaváček

a. Umění a příroda – Umělecká díla v Prokopském a Dalejském údolí

Projekt byl iniciován v roce 2002 jako další obor „sociální užitečnosti“ současného umění. Jeho předností je účast různých profesionálních, správních a občanských iniciativ.

Projekt byl zařazen do programu mezinárodní sítě institucí a spolu s nimi obdržel grant od EU Culture 2000.

V roce 2002 obdržel projekt grant (100.000 Kč) od Odboru životního prostředí magistrátu hl.m.Prahy a grant od ministerstva kultury ve výši 450.000 v rámci grantu EU, Culture 2000

Bezprostřední cíl projektu je nalézt optimální způsob jak se současné umění může účelně účastnit v procesu revitalizace přírody a krajiny, konkrétně přírodního parku Prokopské a Dalejské údolí.

Obecnějším cílem projektu je spoluúčast v mezinárodním a místním rozvoji „eco art“.

o Co může udělat výtvarné umění pro revitalizaci ohrožené krajiny?

Nepochybně hlavní díl starostí o trvale udržitelný rozvoj krajiny a přírody leží na bedrech přírodovědců, kteří mají racionální prostředky k tomu, aby analyzovali reálný stav, rozeznali nebezpečí a našli účinné postupy záchrany. Krajina a příroda ale není jen předmětem rozvinuté přírodní vědy, ale také prostředím lidského života v obecném smyslu toho slova. Ať již věříme, že je dílem božím, nebo ne, je svým způsobem něčím, co překračuje všechny lidské vědomosti a co nás překvapuje a uchvacuje. Umění dokáže svým emotivním způsobem zvýraznit tvář krajiny a ovlivnit člověkův vztah ke krajině. Ochrana krajiny není jen ochranou flory a fauny, ale také harmonického vztahu mezi člověkem a krajinou.

o Příroda není lidským dílem, ale člověk ji užívá, utváří a je za ni odpovědný.

Již jen minimální rozsah zemského povrchu není dotčen zásahem člověka. Prokopské a Dalejské údolí je půvabným kusem krajiny nacházejícím se na samém okraji města a zároveň je souborem světově unikátních hodnot, zejména v oblasti geologie. To, čím dnes je, je ale do značné míry výsledkem lidské činnosti, zejména těžby vápence, stavby železnice a zásahů lidského osídlení počínaje prehistorickým obdobím a konče našimi dny. Lidská činnost, dějiny, mýty a kultura jsou nedílnou součástí krajiny. Ne každý lidský zásah do přírody ji škodí, jen takový, který postrádá cit a ohled ke svým důsledkům. Umění je jednou z mála lidských aktivit, jež jsou schopny komplexně uchopit tento celek různorodých významů a oslovit pocity každého jednotlivého člověka.

•

o **Projekt postupuje ve třech liniích:**

1. Vytváří mezinárodní síť spolupracovníků

CSU Praha zahájilo spolupráci s evropskými institucemi sdruženými ve společném projektu ECHO. Projekt obdržel grant od EU Culture 2000 ECHO (Experimental Cultural Concept of Heterogeneous Organizers) je jednoroční umělecká laboratoř zaměřená na sochařské projekty vztahující se k prostorové situaci okolní krajiny.

Partneři: Denkmalschmiede Hoefgen

Center for Contemporary Arts Linz

National Association of Norwegian Artists

Ministry of Culture of Extramadura

Center for Contemporary Arts Prague

Vedle toho CSU Praha spolupracuje na programu s řadou dalších institucí a osob

2. Umělecké iniciativy v přírodě jsou součástí aktivit neuměleckých občanských ekologických a výchovných skupin.

Projekt je rozvíjen v těsné spolupráci s místní správou, městskými orgány ochrany přírody, s Agenturou ochrany přírody a krajiny s místními aktivisty a s ekologickými organizacemi. Jednou z těchto partnerů je sdružení Tereza, které pořádá v Prokopském údolí mimo jiné Den země.

3. Projekt má za cíl realizovat v Prokopském a Dalejském údolí několik pečlivě vybraných uměleckých děl

Skupina asi třiceti umělců připravila v roce 2002, ve spolupráci s odborníky z Národní agentury pro ochranu přírody, ze správních orgánů města Prahy a za účasti zástupců obcí sousedících s územím, návrhy pro realizaci uměleckých děl pro vybraná místa Prokopského a Dalejského údolí.

Zástupci výše zmíněných institucí, CSU Praha a odborné a laické veřejnosti vybrali z předložených návrhů, vystavených přes letní měsíce na radnici v Řeporyjích, díla vhodná k realizaci. Hlavním kritériem byla vedle umělecké kvality především citlivost k místu a schopnost navázat s prostředím dialog zdůrazňující jeho specifický charakter.

Organizátoři projektu jsou si vědomi, že v protikladu k minulosti, kdy křesťanská ideologie poskytovala bohatý slovník obecně srozumitelných symbolů, úkol dnešních umělců „pojmenovat“ specifiku místa vizuálním znakem je podstatně obtížnější. Přesto věří, že současné umění je schopno obohatit a ovlivnit vztah člověka ke krajině

V roce 2003 se podařilo v oblasti Dalejského a Prokopského údolí realizovat tři „Lavice Lukáše Gavlovského a dílo „Strážci“ od Zdeňka Hůly

Lukáš Gavlovský: „Lavice“

Dílo bylo inspirováno tvarem a názvem geologického útvaru – „vrásky“, hojně se vyskytující na stěnách místních opuštěných lomů.

Zdeněk Hůla, Dialog

Dva menhiry vylomené z místního vápence, spojené ze dvou kusů kamene skleněnými deskami, vyznačují vstup do údolí od Řeporyj

V roce 2004 obdrželo CSU Praha grant od Odboru městské zeleně magistrátu hl. m. Prahy ve výši 50 000 na realizaci sousoší „Bojiště“ od Kurta Gebauera.

3. Hermetická zeď

je projekt italské umělkyně Mirella Bentivoglio, která zamýšlí umístit velkoplošné fotografie tváří Borrominiových soch umístěných v římském paláci rodiny Falconieri do kamenných nik opěrné zdi Letenských sadů na nábřeží kpt. Jaroše. K projektu byly shromážděny všechny technické i organizační podklady ale nebyl nalezen sponzor. Na podzim 2004 se podařilo najít sponzora a sice společnost 3M, která přislíbila obrazy vytisknout. Bylo rozhodnuto připravit realizaci tohoto projektu zároveň se třemi dalšími návrhy v roce 2005 v rámci projektu nazvaného „Entering the City“.

VÝSTAVY

Galerie Jelení, koordinátor programu: Gabriela Bukovinská

galerie jelení 2004

Galerie Jelení realizovala od počátku roku 2004 osmnáct výstav, českých a zahraničních umělců. Svým programem se galerie zaměřuje na prezentaci aktuálních, ještě neověřených trendů současného umění a jejím cílem je napomáhat mladým, začínajícím umělcům a podpořit jejich možnosti realizace.

Zatímco v dřívějších letech převažovali v programu studenti či absolventi pražských uměleckých škol, od roku 2002 Galerie Jelení soustavně prezentuje též umělce mimopražské (tento rok Jiřího Havlíčka a Filipa Cenka, skupinová prezentace studentu FAVu Brno apod.)

Galerie též pokračuje ve spolupráci s Open Gallery, galerií slovenského Sorosova Centra v Bratislavě. Spolupráce probíhá tak, že kurátor Open Gallery navrhuje umělce ze Slovenska a Galerie Jelení umělce z České Republiky. Od druhého pololetí roku 2002 v galerii proběhly tři mezinárodní výstavy připravené ve spolupráci s Open Gallery. Jednalo se o výměnný projekt výstav dvojic mladých českých a slovenských umělců a v Galerii Jelení vystavovali během roku tyto dvojice: Dominika Ličková (SL) - Marek Ther (ČR), Erik Binder (SL) - Kamera Skura (ČR), Denisa Lehocká (SL) - Jiří Kovanda (ČR). V tomto roce proběhla společná výstava Jána Mančušky (ČR) a Borise Ondreičky (SL).

V květnu se Galerie Jelení přestěhovala na novou adresu: Drtinova 15, kde pokračuje ve svém programu pod stejným názvem.

Seznam výstav v roce 2004

Galerie Jelení 2004

15.12.2003 -6.2. 2004

Dan VLČEK, Milan MIKULÁŠTÍK, Richard BAKEŠ
výstava s politickým podtextem, téma válečného konfliktu v Iráku
v rámci prezentace aktuální brněnské scény

23.2.-23.3. 2004

výtvarná skupina RAFANI
specifický projekt připravený pro prostor galerie
přehled nerealizovaných projektů skupiny

29. 3. – 15.4. 2004

mezinárodní výstava
KRISTINA FISTR a skupina TESTFORM ze Stuttgartu, Německo
instalace, skupinová performance

28.4.-15.4. 2004

PETR _ STARK & JAKUB ADAMEC
video, performance, fotografie
studenti ateliéru Petra Lysáčka

20.5.2004

ISABELA GROSSEOVÁ

nové práce vytvořené v době stipendia v New Yorku
presentace na nekomerční části ArtPrague

1.6. – 30.7. 2004

ADÉLA SVOBODOVÁ & JIRÍ THÝN_

studenti Akademie výtvarných umění, Umělecko-průmyslové školy v Praze
instalace, film, fotografie

29.9.-20.10. 2004

SILVINA ARISMENDI & EVA KOŤÁTKOVÁ

studentky Akademie výtvarných umění
instalace, kresba na stěny galerie
připraveno ve spolupráci s Racquel Pedro

2.10.-12.11. 2004

JÁN ŠICKO (SL), interaktivní instalace

nova media a design ze Slovenska

ČESKO-SLOVENSKÁ SPOLUPRÁCE

s kurátorkou Máriou Riškovou, BURUNDI v Bratislavě

13.11. 2004 video projekce

výběr studentských filmů na výstavě v Drážďanech

na základě pozvání galerie Display:

Erik Binder, Adéla Svobodová, Marek Ther, Evžen Šimera, Ondřej Brody,
Eva Jiříčková

15.11.-26. 11_. 2004

MÁRIO CHRŮMÝ a RADOVAN ČEREVKA

vítěz slovenské ceny Oskara Čepana, student akademie v Košicích, (SL)
multimediální instalace

3.12. 2004

videoprojekce, výběr ze zahraničních děl

Woody a Steina Vasulka, Vito Acconci

8.12.-30. 12. 2004

ALENA KOTZMANNOVÁ

prezentace výsledků stipendijního pobytu v ISP v NEW YORKU

fotografie a video

PROGRAM TVŮRČÍCH POBYTŮ

Program tvůrčích pobytů koordinátor: Ludvík Hlaváček

Mezinárodní rezidenční program **Studia Jelení** představuje platformu pro inspiraci, vývoj a realizaci projektů českých a zahraničních umělců v České republice - s technickým, studiovým, informačním, produkčním a ubytovacím zázemím při Centru pro současné umění v Praze. Koncepčním základem Studií Jelení je:

- stimulovat a udržovat mezinárodní uměleckou spolupráci – zejména mezi českými a zahraničními umělci a institucemi
- umožnit zahraničním umělcům kontakty s českou kulturou a uměním
- v rámci reciproční výměny se zahraničními institucemi umožnit českým umělcům tvůrčí pobyty podobného charakteru v zahraničí,
- poskytnout zázemí pro individuální práci umělců a pro společné projekty.

V roce 2004 byl tento program výrazně poznamenán omezenými finančními možnostmi. CSU Praha bylo nuceno ukončit nájemní smlouvu obou bytů, které sloužily pro ubytování umělců a v polovině roku také odejít z domu v Jelení 9, kde byly do té doby umístěny ateliéry. Ze zahraničních umělců byla pozvána jen fotografka Anna Peterson, která strávila ve Studiu Jelení duben a květen.

Podpora českým umělcům

Nadále však byl rozvíjen rezidenční program v opačném směru, tj. vysílání českých umělců do zahraničí. Program mohl pokračovat i v roce 2004 díky podpoře TMU (Trust for Mutual Understanding). Tato instituce plně financovala jak pobyt jednoho českého umělce a jednoho kurátora v ISCP New York, tak i projekt výměny umělců s institucí Art in General v New Yorku. Na podzim 2004 byla zahájena jednání o pravidelném pobytu jednoho českého umělce v centru „18th Street v Santa Monica v Kalifornii. Projekt bude zahájen v roce 2006.

◦ SPOLUPRÁCE:

Art in General, New York, NY, USA

Ve spolupráci výměnného programu s Art in General v New Yorku se jeden americký umělec zúčastnil v roce 2001 dvouměsíčního pobytu ve Studiích Jelení a v tomto roce je jeden český umělec pozván do Art in General. Z uchazečů ve veřejném výzvě byla k pobytu vybrána americkou stranou Isabela Grosseová. Pro pobyt v této galerii byl pro rok 2005 vybrán **Jiří Skála**.

ISCP New York

Pro pobyt v ISCP v roce 2004 byli vybráni Alena Kotzmannová (v NY strávila červen – žárí) a Vít Havránek (červen, červenec)

LABORATOŘ NOVÝCH MÉDIÍ

Laboratoř nových médií program koordinátor: Miloš Vojtěchovský

Tento program byl z důvodů nedostatku finančních prostředků na počátku roku 2004 ukončen.

SPOLUPRÁCE S PARTNERSKÝMI ORGANIZACEMI

International Sculptural Quadriennial Riga

CSU Praha bylo vyzváno organizátory projektu EU Kultura 2000, „European Space – Sculpture Quadrennial Riga 2004“ aby zajistilo účast českého umělce na tomto prestižním evropském projektu. Z předložených kandidátů si lotyšští kurátoři vybrali Františka Skálu. Tento umělec vytvořil pro sochařskou přehlídku v Rize dvanáctimetrovou plastiku „Spy“. Socha byla na náklady organizátorů dopravena do Rigy, kde sklídila pochvalné recenze. Následně byla socha instalována před budovou Rudolfiny v Praze při příležitosti monografické výstavy Františka Skály.

TROIA

V rámci projektu EU Kultura 2000 se CSU Praha stalo partnerem projektu TROIA (

Výdaje 2004

Spotřeba materiálu	153994
Energie	61660
Cestovné	35310
Reprezentace (vernisaže)	32857
Ostatní služby	1073742
HPP	254970
DPP	34255
Odvod SP	66295
Odvod ZP	20729
Zákonné sociální náklady	2219
Daň silniční a poplatky	4805
Odpisy	57691
Finanční náklady	12195
Kursově ztráty	424
Náklady celkem	1811146

Výnosy 2004

Grant hl. m. Praha	200000
Grant mk veřejné umění	91000
Grant mk rezidence	127400
Grant mk výstavy	109200
Grant mk Riga	50000
Grant NSU Praha	620000
TMU New York	52177
Grant NSU Praha	20000
Grant hl.m.Praha, Prokopské údolí	50000
Poplatky účastníků rezidencí	8720
Příspěvek Herz projekt „Lenin“	15548
Art in General	14799
Troia mk	200000
Troia Nizozemské velvysl.	6 400
Troia Nizozemské velvysl	25724
Troia Verb Frei Radio	384525
Radi Oesterreich	95070
Výnosy celkem	2070563